

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

'Εγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὲς 120. Ἐξά-
μηνι δραχ. 65. Τρίμηνι δραχ. 35.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50-
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.—Ἀγγλίας καὶ ὧν ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Αρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδιότητος μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 46ος

Ἀθῆναι, 16 Δεκεμβρίου 1939

Ἔτος 62ον.—Ἀριθ. 3

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου ἡ
συνδρομὴ τῆς «Διαπλάσεως» γιὰ τὸ
ἐσωτερικὸν εἶναι δρ. 120.

Η ΜΙΚΡΗ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ F. H. BURNETT

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

Τὰ πυκνὰ μαῦρα μαλλιά τῆς στὶς
ἄκρες ἐστρίβαν σὲ μπούκλες· τὰ μά-
τια τῆς ἦταν πραγματικὰ ὅπως τὸ
ἔλεγε σταχτιά πρὸς τὸ πράσινο, μὰ
ἦταν πολὺ ὠραῖα μάτια, μεγάλα μὲ
μακρυὲς μαῦρες βλεφα-
ρίδες, ποὺ τὸ χρῶμα τους
ἴσως νὰ μὴν ἄρεσε καὶ
τόσο στὴ Σάρα, μὰ πολ-
λοὶ ἄλλοι τὸ ἐβρίσκαν ὠ-
ραῖο καὶ σπάνιο. Μ' ὅλα
ταῦτα ἦταν ἀπόλυτα πει-
σμένη γιὰ τὴν ἀσχόνημα τῆς
καὶ οἱ κολακεῖες τῆς μὲς
Μιντοῖν δὲν ἔπιασαν κα-
θόλου.

«Ἄν ἐγὼ τῆς ἔλεγα πὼς
εἶναι ὁμορφῇ, θὰ ἔλεγα
φέμματα, σκεπτόταν, καὶ
θὰ τῷ ἔλεγε πὼς λέω φέμμα-
τα. Μοῦ φαίνεται πὼς εἰμαι
τόσο ἀσχημὴ στὸ εἶδος
μου, ὅσο εἶναι κι' αὐτὴ
στὸ δικό της. Γιατί λοι-
πὸν νὰ μοῦ λέγῃ τόσο φέμματα ;»

Τὴν ἀπάντησιν σ' αὐτὴ τὴν ἀπο-
ρίαν τῆς ἡ Σάρα τὴν βρῆκε ἀργότερα,
ὅταν μιὰ μέρα ἀνακάλυψε πὼς ἡ μὲς
Μιντοῖν ἔλεγε τὴν ἴδια φράσιν σὲ ὁ-
λους τοὺς γονεῖς ποὺ τῆς ἔφεροναν τίς
κόρες τους στὸ σχολεῖο. Ὁρθὴ κον-
τὰ στὸν πατέρα τῆς, ἡ Σάρα τὸν ἄ-
κουγε νὰ συζητῇ μὲ τὴ μὲς Μιντοῖν.
Τὰ δύο παιδιὰ τῆς λαίδης Μέρεδιθ
εἶχαν ἀνατραφεῖ ἐδῶ καὶ ὁ λοχαγὸς
Κρήβ εἶχε πεποιοῦσιν οἱ συστάσεις
τῆς λαίδης Μέρεδιθ. Θὰ ἔδωκε τὴν
κόρη του ἐσωτερικὴ ἀλλὰ μὲ ἐντελῶς

ἰδιαιτέρους ὁρους· θὰ εἶχε μιὰ ὠραῖα
κάμαρα μόνη, τῆς, ἓνα ἰδιαιτερο σα-
λονάκι, αὐτοκίνητο, ἓνα πόνεϋ γιὰ
νὰ πηγαίνει ἱππασία καὶ μιὰ ἰδιαιτερὴ
καμαριέρα στὴ θέσιν τῆς ἁγίας
ποῦ τὴν περιποιόταν οἱ Ἰνδίες.

—Ὅσο γιὰ τὴ μόρφωσίν της, γι'
αὐτὴ δὲν εἶμαι διόλου ἀνῆσυχος, εἶπε
γελώντας ὁ λοχαγὸς Κρήβ. Πιὸ πολ-
λὴ δυσκολία θὰ βρῆτε νὰ τὴν ἐμπο-
δίσετε νὰ μαθαίνει πολὺ γρήγορα καὶ
πολλὰ πράγματα μαζὶ. Βρίσκεται ὁ-
λὴ ὥρα μὲ τὴ μύτη της χωμένη μέσα
στὰ βιβλία. Δὲν τὰ διαβάσει, μὲς Μιν-
τοῖν, τὰ καταδροχθίζει· εἶναι ἄλλη-

—Ἀλλὰ, μπαμπά, πετάχτηκε ἡ
Σάρα, ἀν ἀγόραζα κάθε δυὸ καὶ τρεῖς
ἡμέρες ἀπὸ μιὰ καινούργια κούκλα,
θὰ εἶχα πάρα πολλές καὶ δὲν θὰ μοῦ
περίσσευε ἀγάπη γιὰ ὅλες. Ἐγὼ τίς
κούκλες μου θέλω νὰ τίς ἔχω σὰν
φιλενάδες. Ἡ Ἐμιλὺ θὰ εἶναι ἡ πιὸ
ἀγαπημένη φιλενάδα μου.

Ὁ λοχαγὸς κοίταξε τὴ μὲς Μιν-
τοῖν καὶ ἡ μὲς Μιντοῖν κοίταξε τὸ
λοχαγό.

— Ποιὰ εἶναι ἡ Ἐμιλὺ ; ρώτησε.
— Ἐξήγησέ της, Σάρα, εἶπε ὁ
πατέρας τῆς χαμογελώντας.

Τὰ σταχτοπράσινα μάτια πῆραν
μιὰ ἔκφραση σοβαρὴ καὶ
γλυκεῖα καθὼς ἡ Σάρα
ἀποκρινόταν :

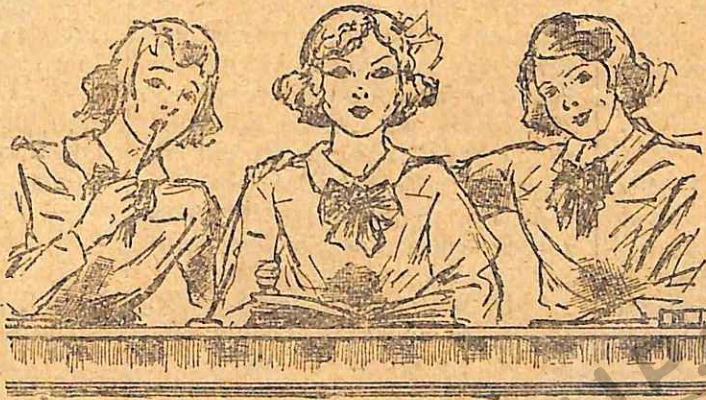
— Εἶναι μιὰ κούκλα
ποὺ δὲν τὴν ἔχω ἀκόμη,
μιὰ κούκλα ποὺ θὰ μοῦ
ἀγοράσῃ ὁ μπαμπᾶς. Θὰ
πᾶμε νὰ τὴν διαλέξουμε
μαζὶ. Θὰ τὴν βγάλω Ἐ-
μιλὺ. Θὰ εἶναι ἡ φιλενάδα
μου, ὅταν ὁ μπαμπᾶς θὰ
μ' ἀφήσῃ καὶ θὰ φύγῃ
καὶ γι' αὐτὸ τὴ θέλω, γιὰ
νὰ μιλῶ μαζὶ της γιὰ ἐ-
κεῖνον.

Τὸ κοκκαλωμένο χα-
μόγελο τῆς μὲς Μιντοῖν πῆ-
ρε πάλι μιὰ ἔκφραση γε-
μάτη θαυμασμό.

— Τὴ πρωτότυπη σκέψιν! ἔκανε.
Ὡ, τί ἀξιολάτρευτο κοριτσάκι!

— Ναί, εἶπε ὁ λοχαγὸς, σφίγγον-
τας τὴν κόρη του στὴν ἀγκαλιά του.
Εἶναι ὁ μικρὸς μου θησαυρὸς. Θὰ μοῦ
τὴν προσέχετε πολὺ, μὲς Μιντοῖν,
δὲν εἶναι ἔτσι;

Ὁ λοχαγὸς νῆατρε τὴ Σάρα μα-
ζὶ του στὸ ξανδοχαῖο. Ὡς τὴν ἡμέρα
ποὺ ἔφυγε. Πῆγαν παντοῦ μαζὶ,
ἔτρεχαν στὰ μαγαζιά, καὶ ἀγόρασαν
ἓνα πλῆθος πράγματα, πολλὰ περισ-
σότερα ἐξαιτίας ἀπ' ὅσα χρειαζόταν·
μὰ ὁ λοχαγὸς σὰν νέος καὶ ἀπειρος

«Μόλις μπήκε ἡ Σάρα στὴν τάξιν, ὅλες τὴν κοίταξαν
μὲ περιέργεια».

θινὸ λυκάκι. Ἐχει τόση βουλμία
γιὰ τὸ διάβασμα ποὺ ζητάει ὅλη ὥρα
καινούργια βιβλία καὶ μάλιστα βιβλία
γιὰ μεγάλους, βιβλία γαλλικὰ ἢ γερ-
μανικὰ ὅσο καὶ ἀγγλικὰ, βιβλία ἱστο-
ρικὰ, βιογραφίαι, ποιήματα. Θὰ σὰς
παρακαλέσω λοιπὸν νὰ τῆς παίρνετε
τὰ βιβλία ἀπὸ τὰ χέρια, ὅταν παρα-
διαβάσει. Νὰ τὴ στέλνετε στὸ πάρ-
κο νὰ κἀνῃ ἓνα περίπατο μὲ τὸ ἄλο-
γάκι της, ἢ νὰ τῆς ἀγοράζετε μιὰ
καινούργια κούκλα. Θὰ ἐπιθυμοῦσα
νὰ παίξῃ περισσότερο μὲ τίς κού-
κλες της.

πού ήταν ήθελε ή κόρη του ν' αποκτήσει δ.τι της άρεσε αυτής της ίδιας μ'α' δ.τι ακόμη άρεσε και σ' αυτόν. Κι' έτσι οι δύο τους μαζί κατάφεραν νά ψωνίσουν ένα ρουχισμό σ' έξωφρενικό σημείο πλούσιου και πολυτελή για ένα κοριτσάκι έπτά ετών. Πήραν φορέματα βελουδένια γαρνιρισμένα με γούνα, φορέματα δαντελλένια, άλλα ολοκέντητα πήραν καπέλλα γαρνιρισμένα με φτερά, πανωφόρια από γούνα, έσάρπες από έρμίνια, γάντια δωδεκάδες δόλοκληρες μέσα σε κουτιά, μαντήλια, κάλτσες, όλα αυτά σε τόσο μεγάλες ποσότητες, ώστε οι πρόθυμοι πωλήτριες σιγανοψιθύριζαν μεταξύ τους κοιτάζοντας το κοριτσάκι με τὰ σοδαρά μάτια :

— Θά είναι δίχως άλλο καμμιά ξένη πριγκίπισσα, κόρη κανενός 'Ινδού μαχαργιά.

Επιτέλους αγοράσαν και την "Εμιλ" μ'α' χρειάστηκε νά γυρίσουν ένα σωρό μαγαζιά και νά βάλουν νά τους κατεβάσουν ένα πλήθος κουκλες έως ζτου την ανακαλύψουν επιτέλους.

— Θά ήθελα νά μ'ην έμοιαζε πολύ με κούκλα έξηγοσε ή Σάρα. Θά ήθελα νά δείχνη πώς μ' ακούει όταν θά της μιλώ. Έκείνο πού με κάνει νά βαριέμαι τις κουκλες, μπαμπά, είναι πώς ποτέ δέν δείχνουν πώς σ' ακούνε.

Τους έδειξαν κάθε λογής κουκλες μεγάλες και μικρές, κουκλες με μάτια μαύρα, με μάτια γαλανά, με μαλλιά καστανά, με μαλλιά χρυσά, κουκλες ντυμένες πλουσιώτατα και άλλες έντελως άντυγες.

— Καταλαβαίνεις, έλεγε ή Σάρα στο μπαμπά της, αν την αγοράσω χωρίς φορέματα την πάμε ύστερα στη μωδίστρα και της κάνει ζτι της χρειάζεται. Τά φορέματα έρχονται πάντοτε καλύτερα, όταν τὰ κάνει στα μέτρα του κανείς.

Υστερα από πολλές άκαρπες έρευνες αποφάσισαν στο τέλος νά συνεχίσουν πεζή την έρευνά τους για νά μπορούν νά κοιτάζουν καλύτερα τις βιτρίνες, ένψ το αυτοκίνητο τους ακολουθούσε από πίσω σιγά. Είχαν κιάλας προσπεράσει δύο ή τρία μαγαζιά χωρίς καν νά μ'ουνε μέσα, όταν καθώς πλησίαζαν σε μιά βιτρίνα ένδς φτωχικού μ'άλλον μαγαζιού, ή Σάρα τινάχτηκε κι' έσφιξε δυνατά το χέρι του πατέρα της.

— Ω μπαμπά ! φώναξε, νά ή "Εμιλ".

Τό πρόσωπό της είχε γίνει τριανταφυλλί από τη συγκίνηση και στα μάτια της έλαμπε ή ίδια χαρμόσυνη έκφραση πού θά είχε αν έδλεπε υ-

στερα από καιρό μιά πολυαγαπημένη φίλη της.

— Μ'ας περιμένει, έκανε. "Ας μ'ου- με γρήγορα. Από την πρώτη ματιά τη γνώρισα και μπορεί νά με γνώρισε κι' αυτή.

Πραγματικά, ή κούκλα είχε πολύ ζωηρό βλέμμα. Ήταν αρκετά μεγάλη, τόσο όμως ώστε μπορούσε κανείς εύκολα νά την πάρη άγκαλιά. Είχε θαυμάσια καστανά δόλογουρα μαλλιά, μεγάλα μάτια γαλανά και μακρυά τσίνοια, άληθινά όμως τσίνοια και όχι μιά γραμμή μαύρη χαραγμένη με το πινέλο.

— Σίγουρα, μπαμπά, είπε ή Σάρα κοιτάζοντας με προσοχή την κούκλα, σίγουρα αυτή είναι ή "Εμιλ".

Η κούκλα είχε ένα πολύ ζωηρό βλέμμα. (Σελ. 22, στ. β')

"Ετσι ή "Εμιλ" αγοράστηκε και ύστερα την πήραν μαζί τους και πήγαν σ' ένα κατάστημα για παιδικά φορέματα όπου παράγγειλαν και για την κούκλα μιά δόλοκληρη προίκα, το ίδιο σχεδόν πλούσια όσο και της Σάρας : φορέματα βελουδένια και μεταξωτά, άσπρόρουχα κεντημένα και γαρνιρισμένα με δαντέλλες, γάντια, καπέλλα, κάλτσες μεταξωτές.

— Θέλω νά μ'ην της λείψη τίποτε, είπε ή Σάρα, γιατί είναι ή κορούλα μου και ή μικρή μου φιλενάδα.

"Ολα αυτά τὰ φωνία θά ήταν διασκεδαστικά για τον λοχαγό αν δέν του έσφιγγε την καρδιά του ή θλιβερή σκέψη, πού κάθε μέρα γινόταν και πιό καταθλιπτική πώς γρήγορα θά έπρεπε νά χωρισθί την μικρή του κορούλα, την πολυαγαπημένη.

Σηκώθηκε μιά φορά στη μέση της νύχτας και πήγε άθόρυβα και κάθησε κοντά στο κρεβάτι της Σάρας πού κοιμόταν με την κούκλα στην άγκαλιά της. Τά μαύρα της μαλλιά και τὰ καστανόξανθα μαλλιά της "Εμιλ" ήταν άνακατεμένα επάνω στο μαξιλάρι. Φορούσαν και οι δύο τους θαυμάσια νυχτικά γαρνιρισμένα με δαντέλλες και μακρυές, πυκνές βλεφαρίδες σκίαζαν τὰ δροσερά τους μα-

γουλάκια. Η "Εμιλ" έμοιαζε πραγματικά τόσο πολύ με άληθινό παιδί, ώστε ο λοχαγός ένιωθε σαν κάποια άνακούφιση βλέποντάς την πλάι στην κόρη του. Έβγαλε ένα βαθύ άναστεναγμό.

— Ω, μικρούλα μου Σάρα, είπε, δέν μπορείς νά φαντασθής πόσο πολύ θά λείψης στον μπαμπά σου.

Τό άλλο πρωί την παρέδωσε δριστικά στην μίς Μιντσίν. Τό πλοίο για τις "Ινδίες θά έφρευε την μεθεομένη. Έδήλωσε στη μίς Μιντσίν πως οι κύριοι Μπάρρρουν και Σκίπγουορθ οι πληρεξούσιοι του στο Λονδίνον βρίσκονταν στη διάθεση της, αν τους χρειαζόταν σε τίποτε και αυτοί θά πλήρωναν όλους τους λογαριασμούς πού θά τους έστελνε για δ,τι δήποτε έξοδο έκανε για τη Σάρα. Ο ίδιος θά έγραφε στην κόρη του δυο φορές την εβδομάδα και παρακαλούσε νά της έκτελούν οποιαδήποτε επιθυμία της.

— Είναι πολύ λογικό παιδί, έξηγγησε, και δέν ζητάει ποτέ της τίποτε πού μπορεί νά την βλάψη.

Υστερα δδήγησε τη Σάρα στο σαλονάκι της κι' εκεί άποχαιρείσθησαν. Η Σάρα κάθησε στα γόνατα του πατέρα της και κρατώντας τὰ δύο πέτα του σακκακιού του σφιχτά με τὰ χέρια της, κρατούσε τὰ μάτια της καρφωμένα επάνω του.

— Θά έλεγε κανείς, χρυσή μου, πως θέλεις νά με μάθης απέξω, είπε ο πατέρας της γελώντας.

— Δέν χρειάζεται νά σε μάθω απέξω, μπαμπά μου, γιατί είσαι μέσα στην καρδιά μου.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ο ΤΕΜΠΕΛΗΣ

Λέει ο Τοτός : « "Ας παίξω λιγάκι με το Θάνο και τὰ μαθήματά μου τὸ βράδυ θά τὰ κάνω". Τὸ βράδυ χασμουριέται και πάει νά κοιμηθῇ. Και γιὰ νά μελετήσῃ νωρίς θά σηκωθῇ.

Τὸν κρᾶζουν νά ξυπνήσῃ μὰ πού ν' ακούσῃ αὐτός ! "Ὡς σὺς ὀχτὼ ἡ ὥρα κοιμάται ὁ Τοτός. Κι' ὁ δάσκαλος θυμώνει. Στὸ ὑπόγειο θά τὸν βάλῃ... Ποιὸς τοῦπε νὰν' τεμπέλης, ποιὸς τοῦπε ν' ἀναβάλλῃ;

"Αν πάντα σου ἀναβάλλῃς και πάντα σου «αὐριο» λές, Πολὺ θά μετανοήσῃς, κι' ἴσως πικρὰ θά κλαῖς...

(Μετάφραση) ΚΩΝΣΤ. Χ. ΓΡΟΛΛΙΟΣ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

Αγαπητοί μου,

ΑΚΟΥΓΑ προχθές από το Ραδιόφωνο τον ώραιό λόγο του κ. Πρωθυπουργού στη γιορτή του Πρασίνου. Ο κ. Μεταξάς μιλούσε σε ανθρώπους μορφωμένους—κυρίους, κυρίες, μαθητές, μαθήτριες— πού θά μπορούσαν νά καταλάβουν και την πιό αρχαίόπρεπη καθαρεύουσα. Κι' όμως μεταχειριζόταν την όμιλουμένη, τη δημοτική, και σε πολλά σημεία του λόγου του καθαρότατη. Εκεί μάλιστα πού υποδύθηκε ο ίδιος τον άγρότη—ρητορικό σχήμα— μιλούσε καθαυτό χωριάτικα. Ο άγρότης αυτές άπολογιόταν πού μιά φορά έκαίγε τὰ δάση, γιατί κανένας δέν έφρόντιζε τότε γι' αυτόν, κι' είχε ανάγκη νά ζήση κάνοντας, με το κάψιμο των δασών, βοσκοτόπια για τὰ ζωντανά του. Ούτε ήξερε την αξία και τη χρησιμότητα του πράσινου, γιατί κανένας δέν του μιλούσε γι' αυτό, κι' αν έγραφαν οι έφημερίδες, τάχα για νά τον φωτίσουν, μεταχειρίζονταν μιά τέτοια γλώσσα, πού αυτός, ο άγρότης, δέν μπορούσε νά την καταλάβη. Μ' αυτό ο κ. Μεταξάς ήθελε βέβαια νά πῇ : θέλετε νά σας καταλάβουν ο λαός ; μιλήτε του και γράφετε του στη δημοτική. Αλλά τη στιγμή πού τη μεταχειριζόταν σ' όλο του σχεδόν το λόγο, μιλώντας όχι σε άγρότες, παρά σε ανθρώπους μορφωμένους, ήταν πάλι σά νάλεγε : θέλετε, όχι μόνο νά σας καταλαβαίνουν παρά και νά σας αισθάνονται ; θέλετε ο λόγος σας, το γραπτό σας, νά συγκινή, νά συναρπάξῃ, νά πείθῃ ; μιλήτε και γράφετε στη δημοτική.

Έδώ και λίγα χρόνια—συλλογίσθηκα—θάταν αδύνατο ο άρχηγός του Κράτους νά μιλήσῃ σ' αυτή τη γλώσσα και μ' αυτό το πνεύμα. Σήμερα ο κ. Μεταξάς μιλεί. Ούτε είναι ή πρώτη φορά πού έκδηλώνει τη συμπάθειά του στη ζωντανή γλώσσα του λαού, πού είναι κι' ή γλώσσα της λογοτεχνίας, κι' ένθαρρύνει τους φίλους της νά την αγαπούν περισσότερο, και συσταίνει στους έχθρους της νά την άνέχονται, γιατί κι' ο ίδιος ο γ λ ω σ σ ε ς — είπε κάποτε αυτόλεξεί — είναι καλός. Έτσι το Κράτος, με την έπιβολή του κ. Μεταξά, πού είναι τόσο φωτισμένος και στο γλωσσικό ζήτημα, έκήρυξε την άνεξιγλωσσία και την ίσοτιμία των δυο γλωσσών. Η δημοτική δέν βρίσκεται πια ε ν

διωγμῷ όπως άλλοτε. Κι' αν έπιμένη κανένας έπίσημος γλωσσάμυντρας νά την διώκῃ, το Κράτος έπεμβαίνει και την υπερασπίζεται. Τό μαρτυρεί κι' ένα τελευταίο περιστατικό : Νέος καθηγητής της Φιλοσοφικής Σχολής, ο φιλοπρόδος κ. Ι. Κακριδής—καλιό Διαπλάσ-πουλο— πού από το Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης διαρίσθηκε στο έδω, έκαμε το έναρτήριό του μάθημα στη δημοτική. Για πρώτη φορά γινόταν αυτό το τόλμημα. Οι φοιτητές άναγάλλιασαν, οι γλωσσάμυνταρες άναστατώθηκαν. Ένας απ' αυτούς, καθηγητής στην ίδια Σχολή, έκρινε καλό νά δημοσιεύσῃ στην έφημερίδα «Έστία» δριμύτατο άρθρο έναντίον του κ. Κακριδή και των δημοτικιστών. Αλλά και το Κράτος

της άνεξιγλωσσίας έκρινε καλό νά θέσῃ τὸν κ. καθηγητή σ'έξάμηνη διαθεσιμότητα, γιατί το άρθρο του μπορούσε νά ξαψῇ τὰ πνεύματα και νά ξαναφέρῃ την παλιά δξύτητα του γλωσσικού ζητήματος.

Κι' ή "Ακαδημία "Αθηνών ακολουθῃσε τη γλωσσική πολιτική του Κράτους. Ο πρόεδρος κ. Μπαλάνος, στο λόγο πού έβγαλε πέρσι άναλαμβάνοντας την προεδρεία, έκήρυξε την άνεξιγλωσσία. Αλλά κι' από το έπίσημο άκαδημαϊκό βῆμα άκούσθηκε, για πρώτη φορά πέρσι, ή λογοτεχνική δημοτική. Τη μεταχειρίσθηκαν πρώτος έγώ, ύποδεχόμενος τὸν νέο άκαδημαϊκό κ. Παπαντωνίου, πού κι' αυτός στη δημοτική μού άπάντησε κατόπι.

Σας ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΛΙΛΗ, ΠΑΥΛΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

2.

Η σκούπα είναι μηχανική, ηλεκτρική κι' απορροφητική. Την ένώνεις δηλαδή με το ηλεκτρικό ρεύμα—έχει ξεπίτηδες πρίζα και κορδόνι μακρύ—την περιφέρεις στο πάτωμα, ή όπου θέλεις νά σκουπίσης, κι' εκείνη, κάνοντας ένα παράξενο κρότο, απορροφά όλη τη σκόνη, όλα τὰ σκουπίδια, και δέν αφήνει ούτε τόσο δά. Τί πάστρα και τί εύκολία !

— "Α, μ' αυτή είναι άντρίκια εργασία, φωνάζει ο Παυλής. Δός μου τη σκούπα έγώ νά σκουπίσω.

— Σκούπισε, του λέει ή Λιλή πρόσεξε μόνο νά μ'ην κάμης καμμιά ζημιά. Κι' ο Παυλής αρχίζει. "Α, τί παιχνίδι για τὸν Ρίκ και τὸν Ράκ ή ηλεκτρική σκούπα ! Ο κρότος της τους ένθουσιάζει, το κορδόνι της είναι γι' αυτούς πειρασμός. Την παρακολουθούν, κι' από τόσο κοντά, πού κινδυνεύουν νά τους άπορροφήσῃ ο Παυλής πότε καμμιά ούρά, πότε κανένα πόδι...

— Ρίκ και Ράκ, ήσυχία !

— Γάβ ! Γάβ ! Γάβ !

Τὰ σκυλάκια φαν-

γίζουν χαρούμενα και κάνουν σαν τρολλά. Μιά στιγμή μπερδεύονται στο κορδόνι, το τεντώνουν, το τραβούν, κι' ή πρίζα φεύγει από τη θέση της, το ηλεκτρικό ρεύμα διακόπτεται κι' ή σκούπα δέν δουλεύει πια.

— Δέν πειράζει, λέει ο Παυλής : το σκούπισμα είχε τελειώσει. Και τώρα, Λιλή, τί άλλο θά κάμουμε ;

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΣΤΕΡΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ AL. BADIN

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Φαίνονταν μελγχολικός μέλο που ήταν έντελώς ελεύθερος να πηγαίνει όπου ήθελε. Κάποτε έστεκε δίλος διόλου ακούνητος, σαν να ήταν μπαλσαμωμένος, άλλοτε έσήκωνε τα δύο του πόδια το ένα ύστερα από το άλλο, απaráλλακτα όπως κάνουν οι νεοσύλλεκτοι το βήμα σημειωτόν, στριφογύριζε παντού τα μεγάλα στρογγυλά του μάτια, ψιθυρίζοντας κάτι μασημένα λόγια μέσα στο γριπό ράμφος του.

Ο Γιάννης και ο Μιχαλάκης, δέν έπρόσεχαν πολύ τις χάρες του ώραιου παπαγάλου γιατί κι' οι δύο τους είχανε άλλο το νου τους. Ο ένας έθαύμαζε το σκυλάκι, ενώ ο άλλος ήταν έλο φούρκα με τον πίθηκο.

Αντίθετα ο μικρός Φραγκίσκος κοίταζε έκπληκτος και με όρθάνοιχτα μάτια το πουλί, παρακολουθούσε με το πιδ μεγάλο ενδιαφέρον, κάθε του κίνηση τεντώνοντας καλά ταυτιά του για να μπορέσει να καταλάβει τί έλεγε από μέσα από το ράμφος του ο παπαγάλος.

— Μπράβο σας! έφώναξε έξαφνα ο πλοίαρχος Γαστάλδης. Έτσι εκτιμάτε τα παξιμάδια μου; Μπράβο σας! φοβάσθε λοιπόν πώς έχουν φαρμάκι;

— Ω! όχι κύριε πλοίαρχε, άλλ' είπαμε να σας περιμένουμε.

— Πολύ άσχημα κάνετε. Και τώρα κάντε μου την χάρι να τ'α χάψετε όλα άμέσως ως πού να μην απομείνει φιχουλο.

Τα τρία παιδιά δέν περίμεναν να τους το πη δεύτερη φορά και καθώς ήσαν πολύ πεινασμένα υπάκουσαν εύθως στην διαταγή του πλοίαρχου. Ήτανε μια χαρά να τ'α βλέπει κανείς με πόσην όρεξη και διάθεση έτρωγαν.

— Α! α! έπεν ο Μάριος Γαστάλδης, όταν είδε πώς ο Γιάννης έδωσε λίγο παξιμάδι στο σκυλάκι. Βλέπω πώς έπιασες φίλες με τόν Άλη μου. Αυτό είναι καλό σημάδι. Ο Άλης καταλαβαίνει με την μουρουδιά τους ανθρώπους και δέν μ'αρέσουν καθόλου εκείνοι που ο Άλης μου δέν τους παίρνει εύθως έξ αρχής από καλό.

— Ναί, είπε ο Γιάννης χαϊδεύοντας το σγουρόμαλλο σκυλάκι, είμαστε πολύ καλοί φίλοι έγω κι' ο Άλης. Άλλ' αυτός ο κύριος κεί πάνω δέν φάνηκε τόσο ευγενικός στον Μιχαλάκη, έπρόσθεσε δείχνοντας τόν πίθηκο που κρατούσε ακόμη το σκούφο ανάμεσα στα χέρια του.

— Τί είν' αυτό, Κίτσο; είπε ο πλοίαρχος γυρίζοντας κατά τόν πίθηκο. Τί ακούω; δέν σεβάσθηκες το καπέλλο του μικρού φίλου του κυρίου σου; Έλα δώ άμέσως. Δώσε πίσω το καπέλλο στον κύριο Μιχαλάκη με πολλή μάλιστα ευγένεια. Και τώρα ζήτησε συγγνώμη άπ' τόν κύριο Μιχαλάκη. Έμπρός! κάμε

Ο Άλης άρχισε να περπατάει, ενώ ο πλοίαρχος έκανε τούμ! τούμ! τούμ! (Σελ. 24 στ. γ').

γρήγορα, φίλησέ του και το χέρι! Καλύτερα ακόμη! Πολύ καλά, φθάνει!

Ο Κίτσο έκανε δυι τόν διάταξε ο κύριος του, όχι με μεγάλη ευχαρίστηση, άλλ' χωρίς αντίσταση. Στάθηκε μάλιστα να τόν χαϊδέψει ο Μιχαλάκης, που άφου πήρε πίσω το σκούφο του έβρισκε τώρα το ζωο πολύ διασκεδαστικό.

— Και στον Κοκό δέν λείει κανείς τίποτα; έπεν ο πλοίαρχος δείχνοντας με το δάχτυλο τόν παπαγάλο, που ήρθε άμέσως κοντά χωρίς να διακόψει το μονότονο τραγούδι του. Σας παρουσιάζω τόν κύριο Κοκό. Κατάγεται από την Αυστραλία και

είναι θαυμάσιος κύριος, αν και λίγο φλύαρος.

— Ω! κύριε πλοίαρχε, τί όμορφος που είναι, έφώναξε ο μικρός Φραγκίσκος, γεμάτος θαυμασμό.

— Δέν είν' αλήθεια; Και να ξερατε τί σοφός που είναι. Έπειδή ταξίδεψε σε διάφορα μέρη έγινε πολύγλωσσος. Δέν ξέρεις τί πάει να πη πολύγλωσσος; Πάει να πη πώς ο κύριος Κοκός ξέρει να σου πη καλημέρα και καλησπέρα σε πολλές γλώσσες, άγγλικά, ισπανικά, γαλλικά, ιταλικά, άραβικά, τουρκικά και κινέζικα ακόμη.

— Γι' αυτό λοιπόν δέν καταλάβαινα τί έλεγε, είπε ο Φραγκίσκος.

— Βέβαια. Και δέν είναι μονάχα αυτό. Οι δυο φίλοι του ο κύριος Άλης και ο κύριος Κίτσο είναι κι' αυτοί πολύ έξοροι. Ξέρουν πολλά διασκεδαστικώτατα παιχνίδια. Στα μακρονά μου ταξίδια, όταν ή θάλασσα είναι ήσυχη, και δέν την ταράζει ούτε ένα άεράκι, δέν είναι πολύ άνάγκη να βρίσκουμαι στο κατάστρωμα. Τότε για να περνά την ώρα μου μαθαίνω τόν σκύλο μου. Έτσι τόν έμαθα να κάνει ένα σωρό πράγματα. Θέλεις να ιδής τί τέχνες ξέρει, καλέ μου Φραγκίσκο; Θα μου πής να τόν μάθω και άλλα παιχνίδια. Έμπρός! κύριε Άλη, έλα να κάνετε την μεγάλη πυραμίδα τών ζώων. Και σείς, Κίτσο και Κοκό, έλάτε να προσέχετε στα προστάγματα! Έν, δυο τρία! Έμπρός!

Μόλις ο πλοίαρχος είπε αυτές τις λέξεις το σκυλάκι στάθηκε όρθιο στα πσινά του πόδια. Ο Κίτσος έτρεξε άμέσως και κάθισε στον ώμο του Άλη, ενώ ο παπαγάλος

ήλθε και κάθισε στο κεφάλι του πίθηκου. Άφου αυτά έγιναν με άξιόπαινη άκρίβεια και έπιτηδειότητα ο Άλης άρχισε να περπατάει και να γυρίσει όλη την καμπίνα, ενώ ο κύριος του φουσώντας με το στόμα στην κλειστή παλάμη του, έκανε τούμ! τούμ! τούμ! όπως ή μεγάλη τρουμπέττα που μεταχειρίζονται στο στρατό.

Είναι άδύνατο να περιγράψουμε την έκπληξη και την χαρά τών τριών άδελφών. Ποτέ τους δέν είχαν δει τέτοιο πράγμα. Το πρόσωπό τους πήρε μια έκφραση τόσο άστεία, που ο άγαθός πλοίαρχος Γαστάλδης ξεκαρδίστηκε στα γέλια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Η ιστορία τών τριών μικρών άδελφών Καστέρα

— Τώρα λοιπόν, φίλε μου Γιάννη, είπε ο πλοίαρχος Γαστάλδης, άς μιλήσουμε λίγο και για τις υποθέσεις σας. Μου έλεγε πώς έχετε σκοπό να πάτε στην Άλγερία. Τί γυρεύετε κεί κάτω παιδί μου;

Τότε ο Γιάννης διηγήθηκε στον καλό πλοίαρχο την θλιβερή τους ιστορία.

Κατάγονταν από ένα χωριό. Ο πατέρας τους ήταν ξυλοκόπος και ζούσε φτωχικά με την μικρή του οικογένεια, από την κοπιαστική δουλειά του. Έξαφνα κηρύχθηκε ο πόλεμος, κι' ο ξυλοκόπος παράτησε την γυναίκα του και τα τρία του παιδιά και παρουσιάστηκε στο Σύνταγμα του. Πολέμησε σε πολλές μάχες. Και σε μια μάχη μεγάλη και καταστρεπτική σκοτώθηκε από μια βόμβα έπάνω σε μια έφοδο. Πριν ξεψυχήσει μαζεύοντας όλες του τις δυνάμεις έφώναξε:

— Καυμένη μου γυναίκα! δυστυχισμένα μου παιδιά! όπως τους έδωκαίσε ο λοχίας του που ήτανε από το γειτονικό χωριό.

Και στ' αλήθεια ήταν δυστυχισμένη ή γυναίκα του και κακόμοιρα τα παιδιά του! Η μικρή αυτή οικογένεια που ζούσε μόνον από το μεροδουλι του πατέρα, σαν πέθανε αυτός έπεσε στην πιδ μεγάλη φτώχεια. Στο χωριό τους άγαπούσαν πολύ και οι συγχωριανοί τους βοηθούσαν όσο μπορούσαν, άλλ' ο τόπος δέν ήταν πλούσιος και κάθε σπίτι μέλις που μπορούσε να βγάλει το καθημερινό τους. Εύ-

Ο πίθηκος άρπαξε το σκούφο και τόν έβαλε κοντά του... (Σελ. 14, στ. γ')

τυχώς ο δήμαρχος του χωριού αισθανόταν μεγάλη συμπάθεια στα παιδιά του Καστέρα και κοίταξε μήπως κατάρθωνε να βγάλει από το κράτος καμμιά σύνταξη για την χήρα και τ' όρφανά του γενναίου στρατιώτη. Μά για τόν ένα ή τόν άλλο λόγο οι προσπάθειές του απέτυχαν και ο πονόψυχος δήμαρχος άνεπλήρωνε αυτός από δικά του την σύνταξη. Έτσι με την σύνταξη αυτή και τα λίγα χρήματα που έδωζε ο Γιάννης έζησαν με χίλια βόσανα τρία δλοκλήρα χρόνια. Έπειτα ή μητέρα άρρώστησε και πέθανε από μαρασμό χωρίς να μπορέσει να την σώσει ο γυός του δημάρχου που ήταν γιατρός και

την περιποιήθηκε με τόσο ενδιαφέρον. Η μητέρα πριν ξεψυχήσει είχε στον Γιάννη:

(Ακολουθεί)

KIMON ALKIDHS

XILIA MYRIA

MANTZOYRANA

Πρωτόγαλτος άξιωματικός δέν κοιμήθηκε όλη νύχτα για να βρή τί όνομα θα ταίριαζε στο πρώτο του άλογο, μια ώραία φοράδα που τού είχαν δώσει την προτεραία. Κάποτε ξύπνησε τόν παρακοιμώμενο συνάδελφό του και τού είπε με χαρά:

— Επιτέλους το βρήκα: Ζίλντα θα την πω! Δέν είν' ώρατο;

Το πρωτ' ο νέος άξιωματικός έδωσε την είδηση και στους άλλους συναδέλφους του, και πρόσταξε τόν ίπποκόμο του να φέρη τη «Ζίλντα» για να την καμαρώσουν.

Ο ίπποκόμος έτρεξε. Άλλά καθώς την οδηγούσε στον κύκλο τών άξιωματικών, ή φοράδα σταμάτησε πεισματικά. Τότε άκουσαν όλοι τόν ίπποκόμο να τής φωνάζει:

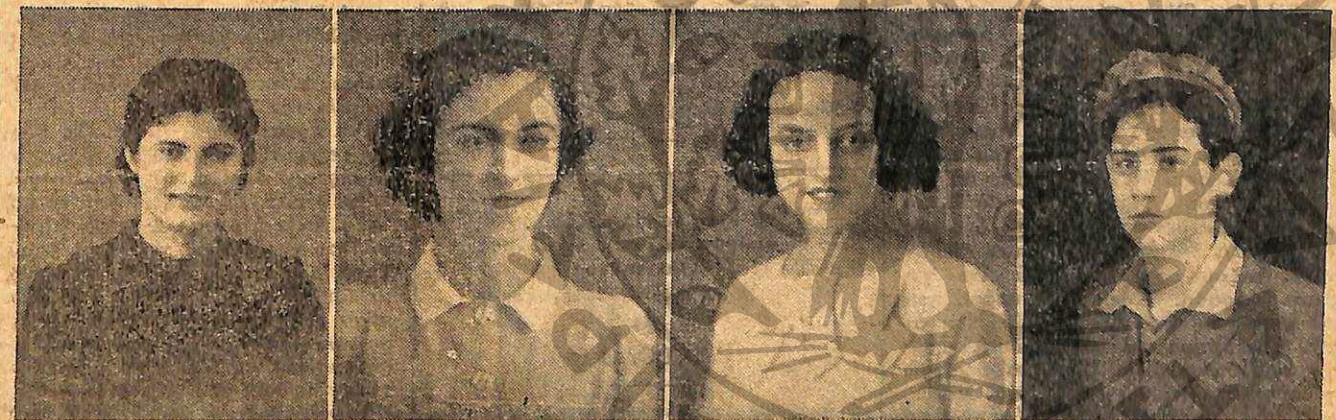
— Έμπρός λοιπόν, Μαντζουράνα!

Φαντασθήτε τη φούρκα του νέου άξιωματικού και τα γέλια τών συναδέλφων του! Τη νύχτα, φαίνεται, είχε σκεφθεί κι' ο ίπποκόμος πώς να βαφτίσει τη φοράδα και την είχε βγάλει Μαντζουράνα!

Πάει ή Ζίλντα! μ' αυτό τ' όνομα την έφώναζαν πια όλοι: τής έμεινε. Και το πιδ νόστιμο είναι πώς κι' όλα τα άλογα που πήρε κατόπι ο άξιωματικός εκείνος θηλυκά ή άρσενικά, τ'α έβγαζαν Μαντζουράνα!

(Το άκουσα από το Ραδιόφωνο).
Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

1. ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΟΥΛΙΤΣΗ, Λευκή Καμείλα, Άθήνα. Α' Βραβείον 287ου Διαγωνισμού Λύσεων. — 2. ΦΑΝΗ Ι. ΣΑΧΙΝΗ, Λορελάι, Σύρος. Α' Βραβείον Διαγωνισμού Ποήματος. — 3. ΛΑ.Ι.Σ ΜΗΡΟΥΝΙ, Αράμα. Α' Βραβείον 288ου Διαγωνισμού Λύσεων. — 4. ΑΕΛΟΣ Φ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Ρεμής, Λεμεσός. Α' Βραβείον Διαγωνισμού Τυπογραφικών Ααθών.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Βλέπω σιδηροδρόμους, πλοία, τραίνα, Άνθρώπους με δυο ρόδες να κυνοῦν, Ταξί που τρέχουν σάν δαιμονισμένα. Και μηχανές στα οφράνια να πετοῦν. Κι' αναφωνώ: «Ο νοῦς πόσον ἀξίζει, Που ἔδωσε στὸν ἄνθρωπο ὁ Θεός». Ζήτη ὁ πολιτισμός!».

Μὰ στὴν ἐφημερίδα κάθε μέρα Πόσα νανάγια, πόσοι ἐκτροχισμοί, Πόσες ζωές φέραν εἰς «αἴσιον» πέρας Τόσων σωφὲρ οἱ παραλογισμοί. Κινδυνεύει κανεὶς σάν τριγυρίζη. Νὰ φτάσῃ καὶ στὸ σπῆτι του... μισός. Κάτω ὁ πολιτισμός!

Γιὰ συλλογίσου δμως τὰ ὑποβρύχια Που μέσ' τ' ἀνήλια βάθῃ τριγυροῦν. Τούς δύτες που ἀπ' τὴν κορφή στὰ Ἰνδία Ντυμένοι σίδηρο, στὴ θάλασσα βουτοῦν. Κι' ἂν τ' ἀεροπλάνο προοδεύει ἀκόμα Θὰ δῇς ταξίδια... διαπλανητικῶς. Ζήτη ὁ πολιτισμός!

Ζήτη ὁ πολιτισμός... Μὰ νᾶχαν λείψει Τόσα μαζί του ποῦφερε κακὰ... Σκέψου που πέφτουν βόμβες ἀπ' τὰ ὕψη! Καὶ τὰ κανόνια τ' ἀντιεραεροπορικά; Ἀμὴ τὰ τάνκς καὶ τὰς φρεσιλογόνα; Τῶν ἀερίων ὁ φόβος ὁ φοβιτικός; Μωρέ, πολιτισμός!

Ραφαήλ [B]

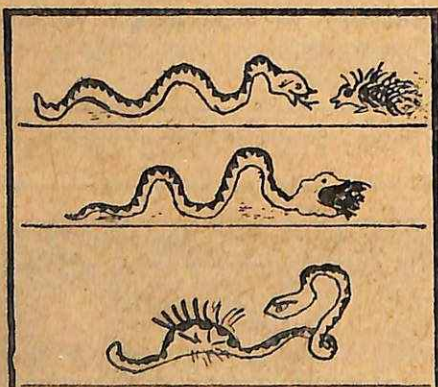
ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ

Ήταν μιὰ βροχερή μέρα. Ο ἥλιος δὲν εἶχε φανεῖ ἀπ' τὸ πρωὶ κι' ἡ ὕγρασία βασιλευε σὲ κάθε γωνιά. Προχωροῦσα βιαστικῶς πρὸς τὸ σπίτι μου μὲ τὴ σάν-κα σὸ χέρι. Τὰ φανάρια εἶχαν ἀνάψει μὰ κι' ὁ δρόμος ἀντιφέγγε μακρὺς φωτεινὲς λουρίδες, κι' ἄπάνω ψηλά ὁ μολυβένιος οὐρανὸς πίεζε καταθλιπτικὰ κάθε καρδιά μὲ τὴ μαυρίλα του. Ξαφνικὰ ἀπὸ ἓνα σκοταδερό δρομάκι ξεπρόβαλε μπροστά μου μιὰ σκυλί. Ήταν ἓνα σκυλί, ἓνα μικρὸ σκυλάκι λασπωμένο ἀπ' τὰ νερά τοῦ δρόμου, τόσο πού τὸ λευκὸ του τρίχωμα δὲν φαινόταν, μὲ δυὸ μάτια μεγάλα καὶ ἐκφραστικὰ πού ἔφεραν νὰ κοιτάξουν ἄνθρωπινα, νὰ εἶναι γεμάτα ἐκφραση. Ἀδελὰ μου σταμάτησα σὰ μαγνητισμένος. Μὲ κοίταξε. Φαινόταν ολοκάθαρα στὰ μάτια του ἡ ἱερότης γεμάτη ταπεινότητα. Τὸ κοίταξα κι' ἐγὼ μὲ συμπόνια γιὰ λίγο, κι' ἐφύγα. Μὰ ξεκίνησε κι' αὐτὸ ἀπὸ πλῶ μου. Ἀργὰ-ἀργὰ πέντε βήματα πίσω μ' ἀκολουθοῦσε. Προσπάθησα νὰ χαθῶ ἀπ' τὰ μάτια του, μὰ σὸ κάθε μου γύρισμα τὸ βλεπετὶ νὰ κοιτοῦν πίστά. Διατηροῦσα ἀκόμη βαθεῖα στὴν καρδιά μου τὸ κοίταγμα του, κι' ἀπ' τὰ κατάβαστά μου ἐνοίωσα

λές μιὰ μικρὴ χαρὰ πού μ' ἀκολούθησε. Ἡ συμπόνια εἶχε ἀρχίσει νὰ νικά τὸν ἐγωισμό μου. Μὰ ἦταν τόσο ἀνεπαίσθητη ἡ νίκη της, τόσο μικροῦλα πού κι' ἐγὼ ὁ ἴδιος δὲν ἤμουν καλὰ-καλὰ βέβαιος γι' αὐτήν. Καὶ προχωροῦσαμε οἱ δυὸ μας πρὸς τὸ σπίτι καὶ μοῦ φαινόταν πὼς κάθε βήμα πού κάναμε μαζί, τόσο ἡ ὑπαρξὴ τοῦ χωνόταν πότερο στὴν καρδιά μου καὶ μοῦ γινόταν πειὸ ἀγαπητὴ. Ἐτσι σάν κοντεύαμε στὸ τέλος τοῦ δρόμου αἰσθανόμουν πὼς δὲ θὰ τοῦκλεια κατὰμουτρα τὴν πόρτα σάν φτάναμε. Στὴν τελευταία δμως στροφῇ δὲν ξέρω κι' ἐγὼ πὼς, ἴσως μὲς στὸν πολὺ κόμο, τῷχασα ἀπὸ τὰ μάτια μου. Τοῦ κάκου ἔγραφα ἐκεῖ γύρω καὶ περίμενα μήπως μὲ ξανάβρῃ. Φαίνεται πὼς τὰ μικρὰ λασπωμένα ποδαράκια του πήραν ἄλλο δρόμο, ἴσως-ἴσως πίσω ἀπὸ ἄλλον διαβάτη περαστικό. Κι' ἐνοίωσα μιὰ λύπη μεγάλη, λὲς καὶ τῷχα γνωρίζω χρόνια τώρα, λὲς καὶ καὶ νὰ μοῦ ξεκολλοῦσε ἀπ' τὴν καρδιά.

Συνέχισα ἀργὰ τὸ δρόμο μου, μὰ κατὰλα πὼς μὲ τραβοῦσε μιὰ ἀόρατη δύναμη πρὸς τὰ πίσω στὸ μέρος πού χάθηκε ἡ μικρὴ ὑπαρξὴ μὲ τὰ λαμπερὰ ἐκφραστικὰ μάτια, τ' ἀνθρώπινα... Σίφονας [A]

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ Η ΕΚΔΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΣΚΑΝΤΖΟΧΟΙΡΟΥ

- 1.—Ἄ, νὰ ἔνας καλὸς μεζές...
- 2.—Τί ὁμορφο φαί πού ἔχει!...
- 3.—Μπῆ! τ' εἶναι τοῦτο;

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Μυγκάουζεν

ΤΟ ΡΟΛΟΪ

Χτὲς περνώντας ἀπὸ μιὰ μικρὴ πλατειούλα πού εἶναι κοντὰ στὸ σπίτι μου, εἶδα τρία τέσσερα παιδιά νὰ συζητοῦν ἓνα ἄλλο παιδί ἐρχόταν πρὸς τὸ μέρος τους· προχωροῦσε μ' ἓνα τρόπο κάπως παράξενο, σάν μονοκόμματο, κουνώντας τὸ δεξί του μόνο χέρι, ἐνῶ τ' ἀρι-

στερό του ἔμενε ἀκίνητο σάν νὰ σήκωνε τίποτε βαρὺ πού τὸ ἐμπόδιζε νὰ κινηθῇ.

Ὅταν ἔφτασε κοντὰ στοὺς ἄλλους, εἶπε μὲ ὕφος καὶ τόνο κάπως σοβαρό. —Δὲν ἀργησα εἶναι (σήκωσε τ' ἀριστερό του χέρι, τὸ ἔστριψε δυὸ τρεῖς φορές γιὰ νὰ κατεβῇ τὸ μανίκι του καὶ κοίταξε μὲ βλέμμα ἀνθρώπου σοβαροῦ καὶ μετρημένου) μόλις πέντε παρὰ πέντε.

Οἱ ἄλλοι δμως δὲν ἄκουσαν τὰ τελευταῖα του λόγια, ὅλοι κοιτοῦσαν τὸ ρολοῖ του. Ἀμα τὸ χόρτασαν ἐστράφηκαν πρὸς τὸν εὐτυχὴ κάτοχο.

—Δῶρο, ἔ;

—Ναί, ὁ νόμος μου.

—Τώρα θὰ ξέρουμε καὶ τὴν ὥρα, εἶπε κάποιος καὶ τὸν χτύπησε ἐλαφρὰ στὴν πλάτη μὲ καμάρι ἀνθρώπου πού ὁ φίλος του ἔγινε κάτι, ἀλλὰ... ἔγινε κι' αὐτὸς ἀφοῦ εἶναι... φίλος του. Ὅταν τελείωσε αὐτὸς ὁ διάλογος, ἡ παρέα ἀπομακρύνθηκε, τοὺς παρακολούθησα λίγο μὲ τὴ ματιά κι' ἔστριψα.

Αὐτὴ ἡ σκηνὴ μοῦ θύμιζε μιὰν ἄλλη πού ἐγὼ ἤμουν πρωταγωνιστής.

Πήγαῖνα στὴν τρίτη Δημοτικῆ. Στὴν τάξη μας εἶχαμε καὶ δυὸ «μεγάλους» ὁ ἓνας ἀπ' αὐτοὺς ἦταν τὸ καμάρι τῆς τάξης μας, ὁ ἄλλος μὲ τὸ μπόι του ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ ρολοῖ του. Μόνος αὐτὸς μέσα στὴν τάξη εἶχε τὸ προνομίον νὰ μᾶς λέη πότε θὰ χτυποῦσε τὸ κουδούνι ὅταν μὲ ἀγωνία περιμέναμε τὴ χαρμόσυνη αὐτὴ στιγμή. Ὅλοι τὸν καμαρώναμε καὶ τὸν ζηλεύαμε. Πολλὲς φορές βλέπαμε στὸν ὕπνο μας πὼς εἶχαμε ρολοῖ σάν τοῦ Νίκου πού νὰ μποῦν νὰ βλέπῃς τὴν ὥρα καὶ στὰ σκοτεινὰ. Τέλος πάντων μὲ δυὸ λόγια τὸ ρολοῖ μᾶς εἶχε κατακτήσει. Ἦρθαν οἱ γιορτές καὶ κλείσαμε.

Τὴν Ἀρχιχρονιά—τί εὐτυχισμένη μέρα—ὁ θεὸς μου, μοῦ ἔφερε δῶρο... ἓνα ρολοῖ. Δὲν πίστευα στὰ μάτια μου! Εἶχα κι' ἐγὼ ρολοῖ σάν τοῦ Νίκου μὲ δείκτες τέτοιους πού νὰ βλέπῃς καὶ στὸ σκοτάδι τὴν ὥρα.

Γιὰ πρώτη φορὰ—μέχρι τῆς στιγμῆς καὶ τελευταία—ἀγωνιοῦσα νὰ περάσουν οἱ μέρες ν' ἀνοίξῃ τὸ σχολεῖο γιὰ νὰ δεῖξω στοὺς συμμαθητές μου τὸ ρολοῖ. Ἀμα ἦρθε ἡ μέρα—Δευτέρα ἦταν—σηκώθηκα μισὴ ὥρα νωρίτερα (πού τίς ἄλλες μέρες καὶ μάλιστα Δευτὲρες, μὲ τὰ κουδούνια μὲ σηκώνανε) ντύθηκα καὶ πήγα στὸ σχολεῖο πρῶτος. Ἀπὸ τὴ μέρα πού εἶχα ρολοῖ μὲ ἀπασχολοῦσε ἓνα ζήτημα σοβαρό: τί ὕφος ταιριάζει στὴ νέα θέση πού μοῦ ἔδινε τὸ ρολοῖ. Δὲν εἶχα καταλήξει πουθενὰ ἀλλὰ φαντάζομαι πὼς θὰ εἶχα τὸ ἴδιο ὕφος μὲ τὸ παιδί πού εἶδα λίγο πρὶν.

Οἱ συμμαθητές μου μ' ἀνέβασαν στὰ οὐράνια. Γιὰ πολλὲς βδομάδες ἤμουν ὁ πρωταγωνιστής.

Γρήγορα δμως ἔπαψα νὰ εἶμαι τὸ

ζήτημα τῆς τάξης. Ἀπὸ τότε ἄλλαξα πολλὰ ρολόγια. Αὐτὸ πού ἔχω τώρα μένει στὸ ντουλάπι... γιατί βαρύνει στὴν τσέπη.
Ρεπόρτερ [A]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

—Λοιπόν, ἀλήθεια εἶδες φάντασμα;
—Ἀμὲ;
—Καὶ τί ἔκαμες;
—Τί ἔκαμα; Πέντε χιλιόμετρα μέσα σ' ἓνα τέταρτο.

Μελαγχολικὸς Ὀνειροπόλος

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀθήναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 12 Δεκεμβρίου 1939

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΜΑΣ

Ὁ κ. Νικόλαος Π. Παπαδόπουλος, διευθυντὴς τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν», ἐκφράζει τίς πρὸ θερμῆς του εὐχαριστίας στ' ἀγαπητὰ διαπλάσπουλα, πού τὸν θυμήθηκαν στὴν ἡμερομηνία γιορτῆς του καὶ τοῦ ἔστειλαν «καρδιοδύαλτες» εὐχὲς γραμμένες ἀπὸ κάρτες, καρτοῦλες καὶ γράμματα, ἐκτὸς ἀπ' τὰ τηλεγραφήματα πού ἦταν κι' αὐτὰ πολλά. Ὅπως κάθε χρόνο καὶ φέτος, τὸ δαίγμα αὐτὸ τῆς ἀγάπης τῶν μικρῶν του φίλων τὸν συγκίνησε βαθιά.

Ἐξακολουθοῦν ἀθρόες οἱ ἀνανήσεις τῆς συνδρομῆς γιὰ τὸ 1940. Κάθε μέρα ἔρχονται στὸ γραφεῖο μου διαπλάσπουλα μὲ τίς 120 δραχμῆς, καὶ μερικὰ καὶ περισσότερες γιὰ τὸ θέλουν, καὶ ἀνανέωση ψευδωνύμου, ἢ κανένα τόμο μου μὲ τὸ προνόμιο, ἢ ἐσοπάθωμα κτλ. Λαβαῖνο δμως κι' ἐπιταγὴ ἀπὸ τίς Ἐπαρχίες. Πολλὲς ἀπ' αὐτὲς σταλμένες ἀπὸ πρόθυμα διαπλάσπουλα πρὶν δοῦν ἀκόμα τὴν προκήρυξη τοῦ 52 φύλλου καὶ τὴν ἀξίωση τῆς συνδρομῆς, εἶναι γιὰ 100 μόνο δραχμῆς. Παρακαλῶ λοιπὸν καὶ τὰ διαπλάσπουλα αὐτὰ, πού τὰ εὐχαριστῶ γιὰ τὴ μεγάλη τους προθυμία, νὰ μοῦ στείλουν μὲ πρώτη εὐκαιρία καὶ τὸ συμπλήρωμα, δρ. 20, καθὼς καὶ τῶν νέων συνδρομητῶν πού μοῦ ἔχουν κάνει τὰ ἴδια.

Μὲ πόση χαρὰ, *Χρυσάνειρο*, ἔλαβα γράμμα σου ὑστερὰ ἀπὸ δυὸ ἡμέρες χρόνι! Ἀλήθεια, ἀργίες πολλὰ, δὲν λένε νὰ μὲ θυμῇς, ἀφοῦ σ' ὅλο τὸ διάστημα αὐτὸ μὲ θυμώσουν, ἀλλὰ νὰ μοῦ τὸ γράψῃς γιὰ νὰ χαρῶ. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια. Γιὰ τὸ ἄλλο ζήτημα μὴν ἀνησυχῇς: θὰ τὸ κανονίσουμε ὅταν θὰ ἔρθῃς, ὅπως μοῦ γράφεις, μὲ τὴν ἀγαπητὴ παλιά μου *Κεφαλλοντιοπούλα*.

Τσάρε, τὰ λουλουδάκια σου μύριζαν ἀκόμα, ὅταν τὰ ἐξαόλησα ἀπὸ τὸ γράμμα σου γὰ νὰ διαβάσω. Ὁ κ. Φαῖδων σ' εὐχαριστῇ πολὺ γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον. Ναί, κι' αὐτὸς εὐλογεῖ τὸν Ἐρμῆ τοῦ Σταυροῦ δπου τὸν ἔκαναν νὰ ξαναβρῇ τὸ φῶς του. Ἀλλ' ὅμως δὲν ὑπέφερε καθόλου τίς 15 ἡμέρες πού ἔμεινε, οὔτε πόνους οὔτε πυρετό. Μόνον μερικὲς ἐνοχλήσεις εἶχε ἀπὸ τίς ἐνέσεις κτλ. ἀλλὰ τὸν ἀποζημίωσαν οἱ μετὰ ἑλπίδες περιποιήσεις πού τοῦ ἔκαναν. Προτιμήσεις; Ἀνάμεσα στὰ διαπλάσπουλα δὲν ἔχω ὅλα μπροστά μου εἶναι ἴσα. Τοὺς ἱσοτίμους στὸν Διαγωνισμό τῶν λύσεων τοὺς ἀναφέρω ὅχι κατὰ σειρά «προτιμήσεως», ἀλλὰ ἀπλοῦστα κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν σειράν τοῦ ἐπωνύμου τους, πού βέβαια δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν ἀλφαβητικὴν σειρά τοῦ ψευδωνύμου.

Ἀπὸ οἷς ἐξαρθᾶται, *Σίφονας*, νὰ ἔχῃς τακτικὰ ἓνα δωδεκάσέλιδο φυλλάδιο σάν τὸ πρῶτο πού σοῦ ἄρσεν τόσο. Γιὰ τὸν Διαγωνισμό τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων μοῦ φαίνεται πὼς ἔχεις δίκιο. Τὸ σύστημα τῶν «περισσοτέρων δημοσιευμένων» δὲν εἶναι καλὸ, καὶ πρέπει νὰ τροποποιηθῇ. Στὸ ἔξῃς θὰ κάμω τρόπο ὥστε νὰ δημοσιεύονται περισσότερες ἀσκήσεις μόνο ἀπ' τίς καλύτερες συλλογές. Καὶ δὲν θὰ εἶναι δύσκολο ἂν τίς ἐξετάζω καὶ τίς βαθμολογῶ πρῶτύτερα. Τὸ *Δοξαμένο Ἀκρωτήρι* οὕτως ἢ ἄλλως θὰ ἔμεινε ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ, γιατί πέρου πῆρε πρῶτο Βραβεῖο.

Ὁ *Πρόμαχος* τῆς *Ἐλευθερίας* μοῦ γράφει: «Μόλις πρὸ ὀλίγου ἔλαβα καὶ τὸ τελευταῖο φυλλάδιο αὐτοῦ τοῦ χρόνου μὲ τὸ ὅποιο συμπληρώνεται ἓνας ἄλλος τόμος ἀπὸ τοὺς καλύτερους τῆς βιβλιοθήκης μου. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι αὐτὸς ὁ χρόνος δὲν ἦταν πολὺ εὐνοϊκὸς γιὰ σένα ἀφοῦ καὶ ὁ πόλεμος κηρύχθηκε μὲ ἀποτέλεσμα καὶ τὸν περιορισμὸ τῆς καταναλώσεως χαρτοῦ, πρᾶγμα τὸ ὅποιο ματαίωσε κάθε ἐλπίδα μας γιὰ τὸ δωδεκάσέλιδο. Φοδύμονα μάλιστα μήπως δὲν ἔχουμε οὔτε ἓνα τὸν μήνα, ἀλλὰ μὲ μεγάλην χαρὰ εἶδα πὼς διατηρεῖται μὲ τὴν μικρὴ ἀξίωση τῆς συνδρομῆς, πού ὁ καθένας θὰ τὴν δώσῃ πρόθυμα βοηθώντας σε νὰ τελειώσῃς καὶ τὸν τόμο πού ἀρχίζει ἀπὸ μεθαύριο κι' ὁποῖος προμηνύεται ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρον καὶ τεμπλὸς μὲ τὰ νέα μυθιστορήματα τίς «Ἰστορίες» καὶ «Κυριακές» τοῦ Ἀνανία, τὸ Πένταθλο κτλ.» Ἐκράτησα δσα μοῦ ἔστειλες. Μόνον φωτογραφία γιὰ τὸν διαγωνισμό δὲν ὑπῆρχε μέσα στὸ φάκελλο.

Κι' ἡ *Ἀνεμοζάλη*, μοῦ γράφει πολλὰ καὶ ὠραία γιὰ τὰ Νέα τοῦ 1940. Ἰθὺ ἓνα χαρκατηρικτικὸ ἀπόσπασμα: «Τὰ Νέα σου εἶναι ἀλήθεια ἐξαιρετικά. Καὶ μυθιστορήματα καὶ ἱστορίες γιὰ «Ἐλῖα καὶ κλάμματα» πού ἦρθαν τόσο ἀναπάντεχα σάν πραγματικὴ ἐκκρήξη κοιμιόμενου ἡφαίστειου, καὶ Ἐπιστολὲς τοῦ κ. Φαῖδωνος, καί, καί... Μόλα αὐτὰ σκαλῶνται: ὁ ἀναγνώστης, δένεται μαζὺ σου, κι' ἀκόμα γίνεται δόβλος τῆς περιέργειας καὶ τῆς ἀνυπομονῆς γι' αὐτὰ τὰ καινούργια. Καὶ παρακάτω: «Ἐστω καὶ ἀργὰ ἦθελαν νὰ σὲ συγχάρῃ γιὰ τὴν ἐνημέρωσίν σου στὴν ἀλληλογραφία. Δίνει μιὰ ζωηράδα στὸ αἶσθημα τῆς χαρᾶς πού φέρνει μαζὺ τῆς κάθε ἀπάντησιν στὸν ἐνδιαφερόμενο, κι' ἦταν τόσο πολὺ αἰσθητὴ ἡ ἑλλειψὴ τῆς. Ἡ ἐνημέρωσιν αὐτὴ γέμισε σίγουρα ἓνα μεγάλο κενόν. Κι' ὁ κ. Φαῖδων εὐχαριστεῖ πολὺ τὴν *Ἀνεμοζάλη*, γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς, καθὼς καὶ γιὰ τίς ἐντυπώσεις τῆς ἀπ' τὰ τελευταῖα βιβλία του, πού διάβασε.

Λουλούδι τῶν Ἀλπεων, χαίρω πολὺ πού σοῦ ἄρσεν τόσο τὸ πρῶτο μού φυλλάδιο. Κι' ἐγὼ νομίζω πὼς τὰ περιεχόμενα αὐτοῦ τοῦ τόμου ὅλα σὰς ἀποζημιώσουν γιὰ τὴν μηδανιὴ, ὅπως τὴ λέε, ἀξίωση τῆς συνδρομῆς. Ἐννοία σου καὶ θὰ σὲ περιμένω δσο θέλεις. Ὁ νέος συνδρομητὴς δὲν ἐγράφηκε ἀκόμα.

Καπετὰν Νικηφόρος, νὲς μου φίλε, κι' ἐγὼ χαίρω πολὺ πού ἔγινες τώρα συνδρομητὴς ἀφοῦ πρῶτύτερα μόνο τόμους μου ἀγόραζες καὶ διαβάζες. Δὲν εἶναι, βλέπεις τὸ ἴδιο γιατί ὁ συνδρομητὴς ἔχει πολλὰ προνόμια καὶ τοῦ δίνει μεγάλη εὐχαρίστηση ἢ συμμετοχὴ τοῦ στὴν κίνηση. Ναί, ἀφοῦ τὸ σχολεῖο σου εἶναι κοντὰ στὸ γραφεῖο μου μπορεῖς νὰ ἔρχεσαι ὁ ἴδιος νὰ μοῦ φέρνῃς νὰ γράμματά σου καὶ τίς λύσεις σου. Εὐχαριστῶ πού θὰ φροντίσῃς καὶ

γιὰ τὴν ἔδωσιν Συλλόγου μὲ τὰ Διαπλάσπουλα τῆς τάξης σου. Ἀριστοὶ εἰστε, καὶ μὲ τὸ ἐσοπάθωμα θὰ γίνετε περισσότεροι.

Σ' εὐχαριστῶ, *Μάρκα*, πού κάνεις τόσο γιὰ μένα στὸ σχολεῖο σου. Νὰ ἰδοῦμε δμως πόσους ἀπὸ τοὺς «δοφηφίους» αὐτοὺς θὰ ἐγγραφοῦν... Τὴ Συλλογὴ αὐτὴ Ἀσκήσεων μοῦ τὴν ἔστειλες πρὶν δημοσιευθῇ ἢ προκήρυξη τοῦ Διαγωνισμοῦ, ὥστε μπορεῖς νὰ στείλῃς ἄλλη, πού σύμφωνη μὲ τοὺς δρους. Τὸ σκίτσο σου (Φαλαγγίτης-Διαπλάσπουλο) πολὺ... γεωμετρικόν, δὲν εἶναι γιὰ δημοσίευση. Ἡ Στατιστικὴ τῆς Ξελίδος τοῦ 1939 πολὺ καλὴ. Πρῶτος λοιπὸν ἔρχεται ὁ *Ἀδολὰρ* μὲ 8 κομμάτια, καὶ κατόπιν ἡ *Λευκὴ Καμέλια*, τὸ *Δοξαμένο Ἀκρωτήρι* κι' ὁ *Ἀσπρος Γλάρος* μὲ 7. Καὶ στὴν Καλλ. Συνεργασία, πρῶτος ὁ *Δόνης Ἀλόνος* μὲ 5 σκίτσα καὶ κατόπιν ὁ *Μυγκάουζεν* μὲ 3. Τὰ ἀγόρια ὑπερτεροῦν, γιατί τὰ κομμάτια τους εἶναι 99, ἐνῶ τῶν κοριτσιῶν 82. Καὶ τοῦ χρόνου.

Εἰδὼς στὸ προηγούμενο φύλλο τὴν ἀγγελία τοῦ: «Μπικ καὶ Ντίκ» εἶναι πραγματικῶς ἓνα βιβλιαράκι πού τὸ συσταίνω κι' ἔχω στὰ μικρὰ παιδιὰ θὰ διασκεδάσουν πολὺ μὲ τὴν ιστορία—δὴλ σὲ στίχους—τῶν δυὸ τρελλῶν μικρῶν σκύλων, πού μόνο στὸ τέλος φρονιμεύουν διὰ τὴν πᾶναι: ὁ μπόγιας καὶ φτάνουν ἐπὶ στὸ χεῖλος τοῦ τάφου... Καὶ τὰ σκίτσα τῆς κ. Χριστίνης Μακρῆ Δωραῖα, δσο καὶ οἱ στίχοι τοῦ κ. Φ. Κώνστα.

Πολὺ σὲ τιμᾷ, *Γέρο τοῦ Μωριᾶ*, ἡ αἴτηση αὐτὴ τῆς συγγνώμης πού εὐχαρίστω σοῦ τὴν δίνω. Τὰ καλὰ παιδιὰ ἀναγνωρίζουν πάντα ἓνα λάθος πού κάνουν καὶ μόνον τὰ κακὰ μποροῦν νὰ ἐπιμένουν ὅταν ὁ ἄλλος τοὺς τὸ δείχνει φανερά. Ὁ κ. Παπαδόπουλος σ' εὐχαριστεῖ γιὰ τίς εὐχὲς. Εἶπα στὸν κ. Φαῖδωνα πὼς τὸ πρῶτο πού διαδύσατε στὸ σχολεῖο ἀπ' τὰ Νεοελληνικὰ ἦταν ἡ Ἀθηναϊκὴ ἐπιστολὴ τοῦ γιὰ τὸ «σταμνὶ τῆς ζωῆς» πού σὰς ἔδωσε ἀφορμὴ νὰ κάνετε τόσο καλὲς «ἐργασίες» καὶ στὸν καθηγητὴ σας νὰ μιλήσῃ γιὰ τὴν συγγραφὴ καὶ γιὰ μένα. Ἐπίστευσα τὸν λογαριασμὸ σου μὲ τίς 150 δρ. καὶ σοῦ ἔστειλα ἀκόμα μιὰ «Ἰόνιο Ἀνθολογία» δεμένη.

Καλένας λόγος, *Συριοανόπουλο*, δὲν ὑπῆρχε νὰ μὴ μοῦ φέρῃς ὁ ἴδιος τὸν φίλο πού ἐπέισε, παρὰ νὰ μοῦ τὸν «στείλῃς». Ὅστόσο σ' εὐχαριστῶ καὶ γι' αὐτὸ τὸ ἐσοπάθωμα, κι' ἐλπίζω νὰ μετανοήσῃς γιὰ τὴν «γενοναία» ἀπόφασιν πού πήρες σὲ μιὰ στιγμὴ δλωσδιόλου ἀδικαιολόγητης ἀπογοήτευσῃς. Ποτὲ δὲν γίνονται ὅλα ὅπως τὰ θέλει κανεὶς καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ συμμορφώνεται μὲ τίς περιστάσεις.

Χαίρω, *Μπούλυ*, πού ξαναγίνεις συνδρομητὴς καὶ δὲν ἔχω ἀμφιβολία πὼς θὰ διαπρέψῃς ὅπως ἄλλοτε δ μπαμπὰς σου κι' ἡ μαμά σου τὰ παλιὰ διαπλάσπουλα. Ναί σ' ἀκούω συχνὰ ἀπ' τὸ ραδιόφωνο, τὴν παιδικὴν ὥρα. Ἀλλὰ γιὰ τὸ κομμάτι σου δὲν μπορῶ νὰ σοῦ ἀπαντήσω σήμερα, γιατί δὲν ἦρθε ἡ σειρά τοῦ νὰ τὸ διαβάσω. Ὁ κ. Φαῖδων σ' εὐχαριστεῖ καὶ σὲ περιμένει.

Σ' ἄλλους δὲν ἔχω σήμερα τόπο νὰ παντήσω. Πέντε-ἕξ γράμματα πού ἔμειναν τὰ φύλαξα γιὰ τὸ ἐρχόμενο.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Αὐτὴ τὴν εβδομάδα ἔλαβα:

«Τὸ πᾶθμά μου», «Ἄ» ἓνα κυπαρίσσι», «Ἡλιος», «Σελήνη», «Ἡ ἄλεπού καὶ τὰ σταφύλια», κι' ἓνα χωρὶς τίτλο τοῦ Μιχ.

Καρδαμάκη, που το συνιστά να πάρη ψευδώνυμο για να του το δημοσιεύσω.

Απορρίπτονται: «Η μικρή πεθαμένη» της Τάυ Σή. Πολύ μελαγχολικό. Τίποτε το ιδιαίτερο στο γράψιμο ή στο θέμα. — «Ο ξύλινος ελέφαντας» του Απολλωνίου. Για μύθος πολύ μεγάλο θέμα να μου στέλνης μικρότερα και πιο φρέσκα πράγματα. — «Χειμωνιάτικη μπόρα» του Δασίου Γλάρου. Πολύ απαισιόδοξο και νοσηρό. Γερμάτο παρομοιώσεις. Γράφεις πιά απλά. — «Προτομασία Σπαρτιάτου» του Φαλαγγιτάκι. Άσχετο πρωτόλειο, έχει όμως κάποια φρεσκάδα και μεγάλη απέλεια. «Ως εικόνα χαριτωμένο. — «Πώς έπερασα τās διακοπές» της Θεομής Πατριώτισσας. Γλώσσα ανώμαλη, θέμα κοινότατο χωρίς κανένα ενδιαφέρον. — «Μία συγχινητική αναπαράσταση» του Στέφανου Αμάραντου. Αξιάται για την πατριωτική του έξαρση, ως λογοτέχνημα όμως δεν είναι για δημοσίευση. — «Χριστουγεννιάτικο» του Συριανού. Δεν πρέπει να παίρνεται τα θέματα αυτά από τόσο ψηλή σκοπιά. Πήτε καλύτερα τί φέρνει σε σάς τους ίδιους αυτή η ημέρα και αφήστε φιλοσόφους και τους επιστήμονες να μελετούν τη βαθύτερη σημασία τους. — Θα εξακολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Ράκ, κ. (ΡΚ). Θυέλλα, κ. (ΙΙ). Έλληνίς, κ. (?) Σεινάμενη, κ. (ΙΙ). Γιάννης Αγιάνης, ά. (ΓΜ). Μικρή Πριγκίπισσα, κ. (ΑΣ). Δευκά Όρη, ά. (ΕΤ). Άστρο του Νότου, ά. (ΝΔ). Μεθυσμένη Βαρκούλα, κ. (ΔΜ). **Ανανεώσεις Ψευδωνύμων:** Λουλούδι των Άλπεων, κ. Έλληνοπούλα, κ. Ναυτάκι, ά. Κύμα του Ιονίου, κ. Ροβινσών Κρούσος, ά. Έβρεσσι, ά. Μουσίτσα, κ. Μαστοοχαλαστής, ά. Σείριος, ά. Άδολάρ, ά. Στέφεν, κ.

Η Διάπλασις άσπάζεται τους φίλους της: **Μιχαήλ Καρδαμάκη** (ναί, παιδί μου μά δεν έχεις ψευδώνυμο; δεν ξέρεις πως με το όνομα ή συνεργασία στη Σελίδα δεν επιτρέπεται; πάρε λοιπόν ψευδώνυμο για να μη αυτό το κομμάτι, που είναι όρατο!) **Έλληνικήν Σημαίαν** (κι' εγώ χαίρω που είσαι τώρα συνδρομητρια! μά να μου γράφεις!) **Τεμπελάκον** (αυτό, καθώς θά είδες, σου ένέκρινα) **ελπίξω** να σου άρσση και το φατερινό άναγνωσμα της Κυρα-Μάρθας!) **Καπετάν Άγρα** (ναί, ήταν ελεύθερο και σου τό ένέκρινα) **χαίρω** που σου άρεσαν τα νέα μου μυθιστορήματα!) **Δίλιβελ** (δ κ. Π. σ' εύχαριστεί για τις εύχές σου και σου εύχεται περαστικά!) **Μικρήν Πριγκίπισσαν** (αυτό καθώς θά είδες σου ένέκρινα και χαίρω πολύ γράφε μου!) **Κύμα του Ιονίου** (χαίρω που αποφάσισες να μπής «για καλά» στην κίνηση αλλά δεν κατάλαβα καλά την έρωτησή σου: σε τί διαγωνισμό έννοεις, συνθέσεως Πνευματικών Άσκήσεων ή Δύσεων; γιατί μόνο ο Διαγωνισμός των Δύσεων έχει αύξοντα αριθμό) **Πέτρον Ναΐδην** (εύχαριστώ πολύ για την άναγνώση και για το ξεσπάθωμα) **Μπετόβεν** (εύχαριστώ πολύ χαιρετισμούς απ' όλους!) **Σοφίαν και Ντίαν Τσοπανέλη, Τάυ Σή, Νεράϊδαν της Μάνης, Δούκα Όμπελιμαντώ, Κλεόμβροτον Γ. Παπαδόπουλον, Έβρεσσι, Μερσεντές, Άνδολούζαν, Μαριάννη Γιοσεμί κτλ. κτλ.**

Είς όσας άπιστολάς έλαβα μετά την 12 Δεκεμβρίου θάπαντήσω στο άρχόμενο.

Το πρώτιστον καθήκον του καλού συνδρομητού είναι ή έγκαιρος άνανέωσις της συνδρομής του

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 290ου Διαγωνισμού Δύσεων. Αι λύσεις του φυλλαδίου τούτου δεκταί μέχρι της 16 Φεβρουαρίου 1940.

22. Λεξιγέριφος

Άρθρο, πλανήτη, άντωνυμία, Τά βάζω όλα στη σειρά, Καί στην Έλλάδα μ' αυτά μία Πόλη σκαρώνω μία χαρά.

23. Στοιχειόγραφος

Κόβω ζώνω το λαιμό, Ζώου μάλιστα της σιάνης, Καί σου κάνω ποταμό Που τον βλέπεις και τα χάνεις.

24. Αναγραμματισμός

Τρέχω στον άέρα, βρέχω... Μ' άπ' τα γράμματα που έχω Κάποιο άν το διπλασιάζεις Κι' όλα μου τα κουβαριάζεις, Τόσο άφθονα θά βρέξω Που μία λίμνη θά ίδης έξω.

25. Αίνιγμα

Το μικρό ένός μεγάλο Ζώου, να το άρσενικό μου. Κι' ή πρωτεύουσα μεγάλο Κράτος, να το θηλυκό μου.

26. Τρίγωνον

*** * = Άρχιερέως.
*** * = Βασιλεύς της Σπάρτης.
*** * = Αίσθητήριον.
* * = Επίρρημα.
* = Σύμφωνον.

Και καθέτως τα ίδια.

Μύρτα Φλώρη

27. Κρυπτογραφικόν

1234564789 = Υίος του Διός.
24529 = Της θύρας.
34729 = Άγριον ζώον.
438 = Έξ ου το πάν.
58329 = Νήσος Αιγαίου.
6472329 = Επίθετον.
747329 = Γεωμετρικόν σχήμα.
858 = Επίρρημα.
974329 = Ζώνον.

Τίνο Ρόσι

28-32. Μαγικόν Γράμμα

Τη άνταλλαγή ένός γράμματος εις έκάστην των κάτωθι λέξεων, δι' ένός άλλου πάντοτε του αΐτου, να σχηματισθούν μετά ή άνευ αναγραμματισμού άλλαι τόσαι λέξεις:

τόνος, σέλας, άδήν, σής, Άρνος.

33. Άκροστιχίς

Τα άρχικά των κάτωθι ζητούμενων λέξεων άποτελούν άρχαιον σοφιστήν: 1, Μέγα κράτος της Ευρώπης. 2, Πρωτεύουσα σκανδιναβικού κράτους. 3, Νήσος του Αιγαίου (Δωδεκάνησος). 4, Έκ των έπτά μυστηρίων. 5, Κόρη του Κάδμου. 6, Ποταμός της Ηπείρου. 7, Λαμπρός άστήρ.

Μελαγχολικός Όνειροπόλος

34. Φωνηενδόλιπον

ννκκ-σ-σλμν

Μελαγχολικός Όνειροπόλος

35. Γεῖφος

χαρ χαρ χαρ
ιφ is ή ζητείν Φ οίαν
χαρ χαρ
χαρ χαρ

Κατάσκοπος 33

ΛΥΣΕΙΣ

των Πνευμ. Άσκήσεων του φύλλ. 40.

489. Πυθία (πῖ, θῖ, α). — 490. Κύρος-Κύρος. — 491. Ιράν-Ιράκ. — 492. Ό Ιππόλυτος, ή Ιππολύτη. 493.

494. Ό καλός καπε-
Ι Α Π Ω Ν Ι Α τάνιος στη φουρτού-
Α Ο Η Λ να φαίνεται. (Η ά-
Π Ο Λ Ω Ν Ι Α νάγνωσης κατά στή-
Ω Ω Ε Μ λας έξ άριστερών, εκ
Ν Η Ν Ε Μ Ι Α των κάτω και των ά-
Ι Ι Ι Ν νο έναλλάξ). — 495.
Α Λ Α Μ Α Ν Α ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ (ΑΣ-
τυ, ΚΛΗρος, Πίνω, ΌΣμή). — 496.
ΠΟΛΕΜΗΣ (Πεκίνον, ΓΟργίαις, φυ-
Λακή, ΔαρΕίος, ΠρίαΜος, Ισμήνη,
ΥμητόΣ). — 497. Από τα μετρημένα
τρώει ο λύκος. — 498. Ξύδι χάρισμα γλυ-
κό σα μέλι. (Ξι, δεῖ, χαρ εις μα, γλυ-
κός, α μέ λι).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[Μ' — 18]

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΗ ΕΝΩ-
ΣΙΣ. Έδρα εν Άθήναις.

[Μ' — 19]

Οι οι Διαπλασιακοί Σύλλογοι άς έγ-
γραφοδν εις την Π. Δ. Ε.

[Μ' — 20]

Οι ενδιαφερόμενοι Σύλλογοι άς γρά-
ψουν: Κον Ιωάν. Σπαγουλίδην, Λι-
σίων 155, Άθήνας. — Μιχαήλ Στρογκώφ
[Μ' — 21]

Πολύ θά επιθυμούσα ν' ανταλλάξω τε-
τραδιάκι μ' όλα τα διαπλασιόπουλα-
ες ως άνάμνηση της διαπλασιακής μου ζωής
και ιδίως με τους Μπετόβεν, Συριανόπου-
λο, Άτιέ-Ιράμ, Πρόμαχον Έλευθερίας, Ά-
δολάρ, Μιχαήλ Στρογγύφ, Ντανιέλ Ντα-
ριέ, Δοξασμένο Άκρωτήρι, Γκάλικ, Λυγερή,
Ροζελάντια, Ρόμπερ Τέλλορ, Στέφανον
Δόξης, Ζακυνθινούλα, Μύρτα Φλώρη, Λο-
ρελάι, Ισιδα, Βασιλίσσα Νεφερτίτι, Σί-
φουνα, Μελέαγγρον, Υδραϊόπουλο, Κατά-
σκοπον 33. Στείλτε πρώτοι. Δίσις: Κον
Κ. Ζάππαν, Πατριάρχου Ιωακείμ 62, Ά-
θήνας διά: Ταυρομάχον

[Μ' — 22]

Είσερχόμενος στο τρίτον έτος, άλληλο-
εγγραφώ, ανταλλάσσω τετραδιάκι μ' δ-
λους-ες. Γράψτε: Δημήτριον Γαβαλλάν,
Αιόλου 27, Παλαιόν Φάληρον.

ΓΕΛΑΣΤΟΣ ΑΝΤΙΠΑΙΟΔΙΑΡΧΟΣ, ΠΡΟΕ-
ΔΡΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΤΡΕΛΛΟΠΑΡΕΑΣ»
[Μ' — 23]

Προκηρύσσει διαγωνισμόν Δημοφει-
σματος. Το καλύτερο Διαπλασιό-
πουλο του έτους 1939. Προθεσμία Δι-
μηνος. Έως 10 φῆφοι δι' έκαστον ψηφι-
ζόμενον. Συμμετοχή διβραχμος. Έκατος
δέ φῆφος 0.20. Βραβεῖα τρία έκλεκτά και
ισάριθμα της έκλογής. Δίσις: Κωνσταντί-
ων Λαμπρόπουλον, Ραγκυρή 74, Άθήναι,
(Διά Δ.Ν.Μ.) ΝΗΡΕΥΣ-ΜΟΡΦΕΥΣ
[Μ' — 24]

Μπούλυ, θέλεις νά άλληλογραφήσουμε;
γράψε [Μ' — 25]

Γελαστός Άντιπλοίαρχος
[Μ' — 26]

Διαπλασιόπουλα-ες, διακόπτω άλληλο-
εγγραφίαν, λόγω άνωτέρων λόγων.

Μυστηριώδης Άγνώστος
[Μ' — 26]

Διαπλασιόπουλα, Χανίων, στηρίζομένη
στην άγάπη σας προς την Διάπλασι-
περιμένο δήλωσιν συμμετοχής σας στα Έ,
Εηντάχρονα. Μασκώτ